ZBIERKA ZÁKONOV
SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Ročník 1958

Vyhlásené: 30.06.1958 Vyhlásená verzia v Zbierke zákonov Slovenskej republiky

Obsah tohto dokumentu má informatívny charakter.

33

Vládne nariadenie

z 27. júna 1958

o organizácii výkonných orgánov národných výborov

Vláda Československej republiky nariaďuje podľa § 33 zákona č. 13/1954 Zb. o národných výboroch:

Úvodné ustanovenie

§ 1

Rozsiahla decentralizácia právomoci a zodpovednosti na národné výbory, najmä na národné výbory okresné, mestské a miestne, a ich zvyšujúca sa účasť na riadení národného hospodárstva vytvára predpoklady pre ešte širšie uplatnenie iniciatívy a aktivity pracujúceho ľudu pri uskutočňovaní hlavných úloh dovŕšenia socializmu. Národné výbory, ich rady a ostatné orgány splnia rastúce úlohy, len ak budú prejednávať všetky dôležité opatrenia s pracujúcimi, opierať sa o ich dobrovoľné organizácie a v každodennej práci uskutočňovať líniu Komunistickej strany Československa, vedúcej sily našej spoločnosti.

Toto nariadenie vytvára pre splnenie nových úloh nevyhnutné organizačné predpoklady.

Oddiel 1
Výkonné orgány národných výborov

Rada národného výboru

§ 2

(1) Rada národného výboru zabezpečuje a organizuje plnenie úloh národného výboru v jeho územnom obvode na všetkých úsekoch hospodárskej, kultúrnej a spoločenskej činnosti, a to na základe zákonov a iných právnych predpisov a podľa smerníc svojho národného výboru, národných výborov vyšších stupňov a ich rád a vlády.

(2) Rada národného výboru prejednáva všetky významné otázky širšieho dosahu a je oprávnená riešiť všetky veci náležiace k úlohám národného výboru, pokiaľ nie sú zverené do výlučnej právomoci národného výboru.

§ 3

(1) K hlavným úlohám rady národného výboru náleží starostlivosť o všestranný rozvoj hospodárstva spravovaného národným výborom, aby čo najviacej napomáhalo plánovitý rozvoj celého národného hospodárstva a prispievalo k stálemu zvyšovaniu hmotnej a kultúrnej úrovne

pracujúcich. Preto sa rada národného výboru v celej svojej činnosti sústreďuje predovšetkým na významné a zásadné otázky rozvoja hospodárstva spravovaného národným výborom a na ich komplexné riešenie v súlade s potrebami celého národného hospodárstva.

(2) Za tým účelom rada národného výboru

a) riadi hospodársku činnosť podriadených organizácií a rád národných výborov nižšieho stupňa tak, aby pracovali v duchu zásad zvýšenia ekonomickej účinnosti riadenia a využívali plne svoju rozšírenú právomoc;

b) vytvára podmienky pre posilnenie účasti pracujúcich na riadení hospodárstva spravovaného národným výborom a sústreďuje aktivitu pracujúcich na otázky, ktorých riešenie smeruje k rozvoju výrobných síl a k ďalšiemu rastu produktivity práce;

c) organizuje prípravu a vypracovanie plánov rozvoja hospodárstva spravovaného národným výborom, finančného plánu a rozpočtu národného výboru a dbá, aby sa v nich zabezpečilo plné využitie všetkých zdrojov, najmä miestnych;

d) rozhoduje o spôsobe zabezpečenia hlavných úloh plánu a rozpočtu národného výboru a zabezpečuje použitie materiálnych, finančných a investičných prostriedkov a pracovných síl pre plnenie hospodárskych úloh podľa poradia naliehavosti potrieb a miestnych podmienok;

e) organizuje sústavnú a včasnú kontrolu plnenia plánovaných úloh u podriadených organizácií a u rád národných výborov nižšieho stupňa;

f) pravidelne prejednáva výsledky plnenia plánu a rozpočtu, odstraňuje nedostatky vzniknuté v priebehu plnenia a podáva zprávy národnému výboru;

g) sleduje kádrový stav na jednotlivých úsekoch hospodárstva spravovaného národným výborom a plánovite riadi výchovu a rozmiesťovanie kádrov.

§ 4

Za úspešné plnenie plánov rozvoja hospodárstva spravovaného národným výborom a ostatných úloh zodpovedá rada krajského národného výboru tomuto národnému výboru a vláde; rady národných výborov nižšieho stupňa zodpovedajú svojmu národnému výboru a rade národného výboru vyššieho stupňa.

§ 5

(1) Rada národného výboru úzko spolupracuje s orgánmi a organizáciami na svojom území, ktoré nie sú podriadené národnému výboru, a pomáha im pri plnení ich úloh. Tieto orgány a organizácie sú povinné dať rade národného výboru na jej požiadanie vysvetlenie a oznámiť jej údaje nutné na to, aby rada mohla plniť svoje úlohy.

(2) Ústredné úrady a ostatné orgány a organizácie uvedené v odseku 1 sú povinné všestranne pomáhať radám národných výborov pri zabezpečovaní úloh národných výborov, starostlivo sa zaoberať ich námetmi a pripomienkami a ich vybaviť.

(3) Ústredné úrady úzko spolupracujú s radami krajských národných výborov pri vypracovaní dlhodobých výhľadových plánov rozvoja národného hospodárstva a v oblasti hospodárstva spravovaného národným výborom a plánovaného ministerstvami aj pri určení základných úloh a výšky prostriedkov na ich zabezpečenie.

§ 6

Ako výkonný orgán národného výboru plní rada ďalej tieto úlohy:

a) prejednáva plnenie úloh na všetkých úsekoch činnosti národného výboru, riadi, kontroluje a zjednocuje prácu svojich odborov a určí smernice pre ich činnosť;

b) vykonáva rozbor a odstraňuje príčiny nedostatkov v práci podriadených orgánov, zovšeobecňuje a propaguje dobré skúsenosti, stará sa o sústavné zlepšovanie pracovných metód, o zvyšovanie politickej a odbornej úrovne pracovníkov, o odstraňovanie všetkých zjavov byrokratizmu a o upevňovanie pracovnej disciplíny a osobnej zodpovednosti za plnenie úloh;

c) kontroluje, či sťažnosti a ostatné podnety podané národnému výboru, jeho členom alebo rade sú správne a včas vybavované.

§ 7

(1) Rada národného výboru dbá o sústavné upevňovanie socialistickej zákonnosti a štátnej disciplíny a sleduje, ako výkonné orgány národných výborov nižšieho stupňa plnia úlohy vyplývajúce pre ne zo štátneho plánu rozvoja národného hospodárstva a zo štátneho rozpočtu, z právnych predpisov a zo smerníc vlády a ostatných nadriadených orgánov.

(2) Rada má povinnosť pozastaviť výkon uznesenia národného výboru nižšieho stupňa, ak bola uznesením porušená socialistická zákonnosť (§ 12 zák. č. 13/1954 Zb.). Preskúmava rozhodnutia svojich odborov a výkonných orgánov národných výborov nižšieho stupňa a môže tieto rozhodnutia rušiť alebo meniť alebo zrušenie alebo zmenu rozhodnutí uložiť orgánu, o rozhodnutí ktorého ide (§§ 25 a 30 zák. č. 13/1954 Zb.).

(3) Proti rozhodnutiu, ktorým výkonný orgán krajského národného výboru ruší alebo mení mimo odvolacieho konania rozhodnutie podriadeného orgánu alebo ktorým rozhoduje o proteste generálneho prokurátora, nemôžu účastníci konania podať odvolanie.

§ 8

(1) Rada národného výboru rozvíja všetky formy organizátorskej a výchovnej práce, aby dosiahla podstatné zvýšenie účasti pracujúcich na plnení úloh národného výboru. Za tým účelom najmä

a) zabezpečuje prejednávanie návrhu plánu a rozpočtu a správ o ich plnení na schôdzkach a besedách s pracujúcimi,

b) zvoláva ekonomické alebo technickoekonomické konferencie, aktívy vedeckých, odborných a iných pracovníkov pre správne vyriešenie závažných otázok spojených s plnením plánu alebo s rozvojom jednotlivých hospodárskych úsekov,

c) dbá o to, aby vedúci podriadených organizácií rozvíjali organizátorskú a výchovnú prácu v tesnej súčinnosti s odborovou organizáciou a vytvárali predpoklady pre ďalšie formy účasti pracujúcich na správe štátu a riadení hospodárstva,

d) organizuje zapojovanie pracujúcich do prípravy zasadania národného výboru a do spolupráce na vykonávaní a do kontroly plnení prijatých uznesení a za tým účelom vytvára potrebné pomocné komisie,

e) poskytuje pomoc členom národného výboru pri ich práci vo volebnom obvode a organizuje ich návštevné dni,

f) organizuje prácu výboru žien, uličných a osadných výborov, svojich komisií a aktívov,

g) dbá, aby pri odboroch rady boli vytvárané aktívy dobrovoľných pracovníkov a aby sa plne rozvíjala ich súčinnosť pri plnení úloh národného výboru.

(2) Rada národného výboru všestranne sa stará o činnosť stálych komisií národného výboru, úzko s nimi spolupracuje, pozorne sleduje a bezodkladne prejednáva ich pripomienky a námety, podporuje vytváranie ich aktívov a rozvíja spoluprácu medzi stálymi komisiami a odbormi rady.

§ 9

Rada národného výboru pripravuje zasadanie národného výboru v spolupráci s jeho stálymi komisiami a zabezpečuje jeho pravidelné zvolávanie. Národnému výboru podáva pravidelne zprávy o svojej práci a o práci svojich odborov, národných výborov nižšieho stupňa a podriadených organizácií, ako aj o ostatných orgánoch a organizáciách, ktorých činnosť národný výbor na svojom území sleduje.

§ 10

(1) Rada rozhoduje vždy v sbore.

(2) Pre zvýšenie účinnosti riadiacej činnosti poveruje národný výbor členov svojej rady vedením dôležitých odborov rady.

(3) Rady miestnych národných výborov, najmä ak nemajú zamestnanecký aparát, poverujú jednotlivých svojich členov zabezpečovaním uznesení rady na jednom alebo viacerých úsekoch činnosti rady; poverení členovia zodpovedajú rade za splnenie uznesení. Členovia rady zabezpečujú uznesenia rady v tesnej súčinnosti s aktívom dobrovoľných spolupracovníkov z radov občanov. Rada dbá, aby aj v práci jej zamestnaneckého aparátu sa uplatnila najširšia súčinnosť s aktívom.

Aparát rady národného výboru

§ 11

(1) Pre zabezpečenie prác rady zriaďujú ústredné, krajské, okresné a mestské národné výbory a obvodné národné výbory v Prahe a Bratislave plánovaciu komisiu, finančný odbor a kontrolný odbor.

(2) Ústredné a krajské národné výbory zriaďujú ďalej kádrový odbor a organizačný odbor; okresné a mestské národné výbory a obvodné národné výbory v Prahe a Bratislave zriaďujú organizačný odbor.

(3) Pre zabezpečenie prác rady na úseku civilnej obrany zriaďujú ústredné, krajské, okresné a mestské národné výbory podľa osobitných predpisov štáb civilnej obrany.

§ 12

(1) Plánovacia komisia je objektívnym orgánom rady národného výboru pre zabezpečenie komplexného a proporcionálneho rozvoja hospodárstva na území kraja, okresu, mesta, obce. Zároveň je orgánom rady pre plnenie úloh súvisiacich s riadením a plánovaním hospodárstva spravovaného národným výborom. Pri plnení svojich úloh spolupracuje plánovacia komisia so všetkými odbormi rady.

(2) Plánovacia komisia je podriadená národnému výboru, na ktorom je zriadená, a jeho rade. V otázkach metodiky plánovania sa spravuje pokynmi nadriadených plánovacích orgánov.

(3) Za predsedu krajskej plánovacej komisie a predsedu mestskej plánovacej komisie v Prahe a v Bratislave ustanovuje krajský (ústredný) národný výbor námestníka predsedu krajského (ústredného) národného výboru. Za námestníka predsedu krajskej plánovacej komisie a námestníka predsedu mestskej plánovacej komisie v Prahe a v Bratislave ustanovuje z radov zamestnancov a zbavuje krajský (ústredný) národný výbor na návrh svojej rady. Za predsedu okresnej, mestskej a obvodnej plánovacej komisie ustanovuje národný výbor námestníka predsedu

národného výboru. Ostatných členov plánovacej komisie ustanovuje a zbavuje rada národného výboru.

(4) Podrobnejšie predpisy o úlohách a zložení plánovacej komisie obsahuje vzorový štatút, ktorý vydá vláda.

§ 13

(1) Finančný odbor je objektívnym orgánom rady národného výboru pre zabezpečovanie účinného využívania financií ako nástroja plánu rozvoja hospodárstva spravovaného národným výborom a zároveň spoločným orgánom rady a Ministerstva financií pre zabezpečenie úloh štátneho rozpočtu a rozpočtu národného výboru a pre obstarávanie daňových vecí, správy národného majetku a účtovnej evidencie.

(2) Podrobnejšie predpisy o úlohách finančných odborov vydá minister financií v dohode s radami krajských národných výborov.

§ 14

(1) Kontrolný odbor je objektívnym orgánom rady národného výboru pre preverovanie plnenia zákonov, nariadení a uznesení vlády a ostatných predpisov, uznesení národných výborov a jeho rady a uznesení národných výborov vyššieho stupňa a ich rád. Vykonáva previerky a revízie činnosti výkonných orgánov národného výboru, výkonných orgánov národných výborov nižšieho stupňa a podriadených organizácií, skúma, ako tieto organizácie zabezpečujú uspokojovanie potrieb spoločnosti, preveruje účelnosť a vhodnosť ich organizačnej štruktúry, hodnotí výkon riadiacej činnosti a skúma pôsobenie ekonomických podnetov.

(2) Kontrolný odbor je podriadený národnému výboru, na ktorom je zriadený, a jeho rade.

(3) Podrobnejšie predpisy o úlohách kontrolného odboru vydá minister štátnej kontroly v dohode s radami krajských národných výborov.

§ 15

(1) Národné výbory zriaďujú podľa zásad tohto nariadenia pre jednotlivé odbory štátnej správy odvetvové odbory rád národných výborov. Odvetvové odbory sú spoločnými orgánmi rád národných výborov a kompetentných ústredných úradov. Zriaďujú sa v takom počte a s takým určením, ako to zodpovedá úlohám hospodárskej a kultúrnej výstavby, ktoré má národný výbor na svojom území zabezpečovať.

(2) Národné výbory organizujú jednotlivé odvetvové odbory v súlade s pôsobnosťou kompetentných ústredných úradov tak, aby tieto odbory boli schopné čo najúčelnejšie plniť úlohy podľa pokynov národného výboru a jeho rady a podľa zásadných smerníc odvetvového odboru rady národného výboru vyššieho stupňa a kompetentného ústredného úradu. Pritom treba dbať na to, aby ťažisko operatívnej činnosti bolo na odvetvových odboroch rád okresných národných výborov a aby odvetvové odbory rád krajských národných výborov riadili a kontrolovali prácu odvetvových odborov rád národných výborov nižšieho stupňa a pomáhali im.

(3) Vnútornú organizáciu odvetvových odborov určí rada v medziach zásad schválených vládou a v rámci základných systemizačných ukazovateľov.

(4) Rada národného výboru môže určiť, že jej odvetvový odbor bude vykonávať práce aj pre radu iného národného výboru toho istého stupňa, ktorá o to požiada.

§ 16

(1) Na čele odvetvového odboru je vedúci, ktorého ustanovuje a zbavuje národný výbor na návrh rady. O ustanovovaní a zbavovaní ostatných pracovníkov odvetvového odboru platia osobitné predpisy.

(2) Vedúci odvetvového odboru zodpovedá za celú činnosť odboru, najmä za včasné a riadne plnenie úloh a za riadne hospodárenie. Vedie a organizuje prácu v odbore, dbá o používanie správnych pracovných metód a stará sa o stále zvyšovanie politickej a odbornej kvalifikácie pracovníkov odboru. Pritom sa opiera najmä o spoluprácu s orgánmi Revolučného odborového hnutia a Československého sväzu mládeže.

§ 17

Vedúci odvetvového odboru rozhoduje a robí opatrenia vo všetkých veciach obstarávaných v odbore. Právo rozhodovať a robiť opatrenia môže preniesť na pracovníkov odboru v rozsahu, ktorý zároveň určí.

§ 18

(1) Vedúci odvetvových odborov sú povinní sa spravovať jednak uzneseniami svojho národného výboru a jeho rady, jednak zásadnými smernicami vedúceho odvetvového odboru rady národného výboru vyššieho stupňa a kompetentného ústredného úradu.

(2) O prípadných rozporoch medzi uzneseniami národného výboru a jeho rady a zásadnými smernicami vedúceho odvetvového odboru rady národného výboru vyššieho stupňa, ktoré sa neodstránia dohodou, rozhodne rada národného výboru vyššieho stupňa; ak vznikne rozpor medzi uznesením krajského národného výboru a jeho rady a zásadnými smernicami ministra (vedúceho ústredného úradu), ktorý sa neodstráni dohodou, rozhodne vláda.

§ 19

Vedúci odvetvových odborov vytvárajú pri svojich odboroch pomocné komisie a aktívy, a to buď podľa osobitných predpisov alebo v súvislosti s plnením úloh odboru.

§ 20

(1) Ústredné a krajské národné výbory vytvárajú spravidla tieto odvetvové odbory:
odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,

odbor miestneho hospodárstva a dopravy,

odbor výstavby a vodného hospodárstva,

odbor výkupu,

odbor obchodu,

odbor školstva a kultúry,

odbor zdravotníctva,

odbor pracovných síl a sociálneho zabezpečenia,

odbor pre vnútorné veci.

(2) Okresné a mestské národné výbory a obvodné národné výbory v Prahe a Bratislave vytvárajú spravidla tieto odvetvové odbory:

odbor poľnohospodárstva a lesného hospodárstva,

odbor miestneho hospodárstva, dopravy a obchodu,

odbor výstavby a vodného hospodárstva,

odbor výkupu,

odbor školstva a kultúry,

odbor pracovných síl, zdravotníctva a sociálneho zabezpečenia,

odbor pre vnútorné veci.

(3) Ústredné, krajské, okresné a mestské národné výbory a obvodné národné výbory v Prahe a Bratislave môžu podľa potrieb hospodárskej a kultúrnej výstavby svojho územia zriadiť aj iné odvetvové odbory, prípadne môžu upustiť od zriadenia niektorého odvetvového odboru.

§ 21

(1) Miestne národné výbory v obciach, v ktorých to vyžaduje riadenie a plánovanie hospodárstva, môžu zriaďovať so súhlasom okresného národného výboru plánovaciu komisiu.

(2) Miestne národné výbory v obciach nad 10 000 obyvateľov zriaďujú so súhlasom rady krajského národného výboru odbory svojej rady podľa potrieb hospodárskej a kultúrnej výstavby svojho územia.

(3) Miestne národné výbory v obciach do 10 000 obyvateľov a obvodné národné výbory v krajských mestách môžu so súhlasom rady krajského národného výboru zriadiť hospodársky a správny odbor.

(4) Národné výbory s menej než 5 zamestnancami hospodársky a správny odbor spravidla nezriaďujú.

§ 22

Na národných výboroch, u rád ktorých nie sú zriadené odbory, vykonávajú práce odborov zamestnanci národného výboru za pomoci dobrovoľných spolupracovníkov z radov občanov. Na národných výboroch, ktoré nemajú zamestnancov, vykonávajú tieto práce členovia ich rád, členovia národných výborov a dobrovoľní pracovníci z radov občanov. Rozhodovacia právomoc náleží v oboch prípadoch výhradne rade národného výboru.

Oddiel 2

Pôsobnosť výkonných orgánov národných výborov v hlavnom meste Prahe, v meste Bratislave a v krajských mestách

§ 23

(1) V hlavnom meste Prahe a v meste Bratislave náleží výkonným orgánom ústredných národných výborov pôsobnosť výkonných orgánov krajských národných výborov.

(2) Výkonným orgánom obvodných národných výborov v Prahe a Bratislave náleží pôsobnosť výkonných orgánov okresných a miestnych národných výborov. Ak je to nevyhnutne potrebné z

dôvodu jednotného vykonávania alebo z dôvodu účelnosti, vykonávajú ich pôsobnosť výkonné orgány ústredného národného výboru, a to v rozsahu, ktorý určí ústredný národný výbor.

§ 24

(1) V krajských mestách, v ktorých sú zriadené obvodné národné výbory, náleží výkonným orgánom miestnych národných výborov pôsobnosť výkonných orgánov okresných národných výborov.

(2) Výkonným orgánom obvodných národných výborov náleží v týchto mestách pôsobnosť výkonných orgánov miestnych národných výborov. Ak je to nevyhnutne potrebné z dôvodu jednotného vykonávania alebo z dôvodu účelnosti, vykonávajú ich pôsobnosť výkonné orgány mestského národného výboru, a to v rozsahu, ktorý určí mestský národný výbor.

(3) V krajských mestách, prípadne v ich častiach, v ktorých nie sú zriadené obvodné národné výbory, náleží výkonným orgánom mestských národných výborov pôsobnosť výkonných orgánov okresných a miestnych národných výborov.

Oddiel 3
Záverečné ustanovenia

§ 25

(1) Zrušuje sa vládne nariadenie č. 23/1954 Zb. o organizácii výkonných orgánov národných výborov v znení vládneho nariadenia č. 7/1957 Zb.

(2) Nedotknuté zostávajú predpisy o trestných komisiách rád národných výborov.

§ 26

Toto nariadenie nadobúda účinnosť 1. júlom 1958; vykonajú ho všetci členovia vlády.

Široký v. r.

Dolanský v. r.

Kopecký v. r.

Inž. Jankovcová v. r.

Poláček v. r.

Barák v. r.

Inž. Šimůnek v. r.

Dr. Kyselý v. r.

Plojhar v. r.

Dr. Šlechta v. r.

Bakuľa v. r.

David v. r.

Ďuriš v. r.

Krajčír v. r.

Krosnář v. r.

Machačová v. r.

Dr. Nejedlý v. r.

Tesla v. r.

Uher v. r.

Beran v. r.

Jonáš v. r.

Reitmajer v. r.

Dr. Škoda v. r.

Inž. Černý v. r.

Dvořák v. r.

Dr. Kahuda v. r.

Generálplukovník Lomský v. r.

Dr. Neuman v. r.

Ouzký v. r.

Pospíšil v. r.

Inž. Púčik v. r.

Dr. Vlasák v. r.

Zatloukal v. r.

Vydavateľ Zbierky zákonov Slovenskej republiky a prevádzkovateľ právneho a informačného portálu Slov-Lex dostupného na webovom sídle www.slov-lex.sk je Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, Župné námestie 13, 813 11 Bratislava, tel.: 02 571 01 000, e-mail: helpdesk@slov-lex.sk.